

KESKKONNAAMET

Erik Sandla
Harku Vallavalitsus
harku@harku.ee

29.06.2020 nr 7-9/20/7299-4

Tegevustest Muraste looduskaitsealal

Austatud Erik Sandla

Keskkonnaameti poole on pöördunud mitmed Harku valla elanikud ning erinevate huvigruppide esindajad seoses rajatise „torustikutorn ja keerdtrepp“ kavandatava rekonstrueerimisega liftiks. Meieni jõudnud informatsiooni kohaselt on vallal sõlmitud projekteerimisleping (jõustumise kuupäev 08.06.2020), mis on leitav Harku valla dokumendiregistrist 26.05.2020 kirja nr 5-9/239/20 alt (edaspidi *leping*).

Märgime, et rajatis „torustikutorn ja keerdtrepp“ paikneb Muraste looduskaitsealal, mis on kogu ulatuses tsoneeritud Muraste sihtkaitsevööndisse. Kaitsealal kehtiv kaitsekord on vastu võetud Vabariigi Valitsuse 18.08.2005 määrusega nr 220 „Muraste looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ (edaspidi *kaitse-eeskiri*). Muraste looduskaitseala on võetud kaitse alla Põhja-Eesti paekalda ja pangametsa kaitseks ning EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – hallide luidete (2130*), lubjakivipaljandite (8210), vanade loodumetsade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*), rusukallete ja jäärakute metsade (9180*) kaitseks. Muraste looduskaitseala on kogu ulatuses Natura 2000 võrgustikku kuuluv Muraste loodusala.

Muraste looduskaitseala kaitse-eeskirja § 5 lõike 2 punktide 7 ja 8 kohaselt on keelatud kaitseala valitseja nõusolekuta anda projekteerimistingimusi ja ehitusluba. **Kaitse-eeskirja § 6 lõike 7 punkti 2 kohaselt on kaitseala valitseja igakordsel nõusolekul lubatud teede ja tehnovõrgu rajatiste hooldustööd.**

Seega on Muraste looduskaitsealal asuva ehitise hooldustöödeks vajalik Keskkonnaameti nõusolek.

Tutvudes lepinguga märgime, et lepingus ja selle lisades ei ole toodud asjaolu, et tuleb arvestada kaitsealal kehtiva kaitsekorra ja kaitse-eesmärkidega. Mainitud on vaid, et töö eesmärk on olemasolev allapääs rekonstrueerida selliselt, et see kahjustaks võimalikult vähe klinti ning ümbritsevat keskkonda. Juhime tähelepanu, et käsitlemata on muud kaitse-eesmärgid, mis võivad ehitustegevuse tulemusel saada mõjutatud, näiteks klindil kasvav mets (rusukallete ja jäärakute metsade elupaigatüüp koodiga 9180*), mis on ühtlasi ka loodusala kaitse-eesmärgiks.

Samuti on lepingus toodud: „Kuna olemasolev trepp asub Muraste looduskaitsealal, on Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaameti spetsialistid leidnud, et kõige vähem kahjustaks olemasolevat klinti ja looduskaitseala olemasoleva trepi juurde või asemele lifti rajamine.“. Märgime, et hinnanguline arvamus, milline variant kahjustaks klinti ja kaitseala kõige vähem, ei tähenda, et ehitamisel negatiivsed mõjud puuduvad. See hinnang on antud võrdlevalt arvestades Teie pakutud juurdepääsude rajamisi kolmest asukohast: vaateplatvorm; Tüve tn lõpust uue tee võimalikkus ja Koplitsa tee lõpust olemasoleva jalgraja laiendamise võimalikkus.

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Kaitsealal kehtiv kaitsekord võimaldab kaitseala valitsejal kaaluda teede ja tehnovõrgu rajatiste hooldustööde lubamist, mitte uue ehitise püstitamist. Olemasolevate ehitiste hooldustööde lubamisel lähtub Keskkonnaamet ehitusseadustikus sätestatud ehitise korrashoiu põhimõtetest. Keskkonnaamet on oma praktikas hooldustööde mõistet sisustades pidanud silmas tegevusi, mis on vajalikud ehitise seisundi säilitamiseks või taastamiseks. Sellised tegevused saavad teatud juhtudel olla ka rekonstrueerimised. Lepingu lisadest ei selgu, kas torustikutorni ja keerdtrepi asendamine liftiga arvestab eeltoodud põhimõtet.

Keskkonnaamet peab oma nõusolekute andmisel lähtuma looduskaitseaduse § 14 lõikest 2, mille kohaselt kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit. Keskkonnaamet kaalub kõiki kavandatavaid tegevusi lähtuvalt looduskaitseaduse põhimõtetest, kehtivast kaitsekorrast ning kavandatava tegevuse mõjust kaitseala seisundile ja kaitse-eesmärkidele. Keskkonnaamet ei saa anda nõusolekut tegevustele, mida ei võimalda kaitsealal kehtiv kaitsekord ning tegevustele, millega kaasneb kaitseala kaitseväärtustele negatiivne mõju.

Keskkonnaamet saab hinnata, kas mõjud kaitseala seisundile või kaitse-eesmärkidele puuduvad või mitte, kui meile esitatakse rekonstrueerimisprojekt vähemalt eskiisi staadiumis. Kui ehitise projekteerimiseks väljastatakse projekteerimistingimused ja ehitisluba, tuleb ka need kooskõlastada Keskkonnaametiga. Vastavaid taotlusi Harku Vallavalitsus Keskkonnaametile esitanud ei ole.

Kokkuvõtvalt leiab Keskkonnaamet, et lepingus ei ole piisava põhjalikkusega käsitletud Muraste looduskaitseala kaitsekorda ja kaitse-eesmärke, mistõttu Keskkonnaametil on põhjendatud kahtlus, et projekteerimisel ei arvestata piisavalt kaitseala kaitsekorra ja kaitse-eesmärkidega. Lähtuvalt eeltoodust palume täpsustada projekteerimislepingus toodud nõudeid. Soovitav on teha koostööd Keskkonnaametiga võimalikult varases projekteerimise staadiumis, et vältida hilisemaid võimalikke ümberprojekteerimisi, kui projektiga ei ole arvestatud kaitsekorda ja kaitse-eesmärke.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Vildak
looduskaitse juhtivspetsialist
Põhja regioon

Tiina Napp 674 4822
tiina.napp@keskkonnaamet.ee